

Α΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Η Ορθόδοξη Εκκλησία σήμερα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (σελ. 10 σ.β.)

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: Ας προσπαθήσουμε να καταγράψουμε όσες περισσότερες λέξεις μας έρχονται στον νου με αφορμή την ερώτηση: «Τι κοινό έχουν τα αδέρφια;». Κατόπιν ας κατηγοριοποιήσουμε τις απαντήσεις μας και ας συζητήσουμε πάνω σε αυτές.

Α) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η αδελφική σχέση είναι μια από τις πιο δυνατές, στοργικές και μακροβιότερες σχέσεις και η ποιότητά της επηρεάζει θετικά ή αρνητικά την ψυχοσύνθεση του ανθρώπου. Τα αδέρφια μπορεί να μοιάζουν ως προς την εξωτερική τους εμφάνιση ή τους χαρακτήρες, λίγο, πολύ ή καθόλου. Η επιστήμη αφενός αποδίδει αυτή την πραγματικότητα στην κληρονομικότητα και αφετέρου στην επίδραση που ασκούν οι γονείς στη διαμόρφωση των προσωπικοτήτων των παιδιών, στη σχέση μεταξύ των αδερφών και στις σχέσεις μεταξύ όλων των μελών της οικογένειας. Ο/η εκπαιδευτικός θέτει το ερώτημα «Τι κοινό έχουν τα αδέρφια;» και καταγράφει στον πίνακα λέξεις που αναφέρουν οι μαθητές/τριες. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- γονείς
- οικογενειακό, συγγενικό και κοινωνικό περιβάλλον
- κοινωνικές δεξιότητες
- κοινά γονίδια
- παιδικό δωμάτιο
- παιχνίδια
- βιώματα
- κοινά μυστικά
- κοινές αναμνήσεις και εμπειρίες.

Σε αρκετές περιπτώσεις τα αδέρφια μοιράζονται:

- ίδιους/ες φίλους και φίλες
- ρούχα κ.ά.

Συζητώντας στην τάξη επισημαίνουμε τα παρακάτω:

- Αρχικά, το μοναχοπαιδί απολαμβάνει την αποκλειστική σχέση με τους γονείς, το περιβάλλον (συγγενικό ή κοινωνικό), καθώς και την αποκλειστική χρήση των διαφόρων αγαθών πχ. παιχνιδιών, ρούχων.

- Ο ερχομός ενός αδελφού ή αδελφής αλλάζει τα δεδομένα, εφόσον ανατρέπει αυτή την αποκλειστική σχέση διεκδικώντας ισότιμα την αγάπη των γονιών. Οι μεταξύ τους σχέσεις χαρακτηρίζονται από αντιπαλότητα και ανταγωνιστικότητα συνοδευόμενες από έντονες συναισθηματικές φορτίσεις που εκφράζονται με αρνητικά συναισθήματα. Συνεπώς, οι γονείς οφείλουν να διαχειριστούν υπεύθυνα και ώριμα αυτή τη νέα πραγματικότητα, ώστε η ζήλεια ως ένα αναμενόμενο και φυσιολογικό συναίσθημα να μη μετατραπεί σε τραυματική εμπειρία για τα αδέρφια.
- Οι γονείς καλούνται να καλλιεργήσουν το αίσθημα της αγάπης, του σεβασμού και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης τονίζοντας στα παιδιά τους αφενός τη μοναδικότητα της αδελφικής σχέσης και αφετέρου τη σημασία του μοιράσματος πολλών κοινών στοιχείων και, κυρίως, της ισότιμης αγάπης του πατέρα και της μητέρας.
- Μια ξεχωριστή κατηγορία είναι τα **δίδυμα αδέρφια** που έχουν έναν ιδιαίτερο δεσμό από την κοιλιά της μητέρας τους. Η ύπαρξή τους προκαλεί τεράστιες ευθύνες σε συναισθηματικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, εφόσον οι γονείς καλούνται να μεγαλώσουν παράλληλα δύο ή περισσότερα παιδιά (πχ αν είναι τρίδυμα κ.ά). Τα δίδυμα αδέρφια έχουν διπλή πρόκληση: αφενός να διατηρήσουν ζωντανή αυτή την ιδιαίτερη σχέση και αφετέρου να αναδείξουν τη μοναδικότητά τους σε ό,τι αφορά το ντύσιμο, τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητές τους κ.ά. Συνήθως, αντιδρούν συμπεριφορικά με τον ίδιο τρόπο και μοιράζονται κοινές δεξιότητες αναφορικά με την κοινωνικότητά τους.

B) ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΥΜΕ – ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΕΠΙΠΛΕΟΝ: 1) Βρείτε στην Καινή Διαθήκη (σε βιβλικά χωρία) ή στην εκκλησιαστική παράδοση τον όρο «αδελφός». Πώς εξηγείται η χρήση αυτού του όρου; **2)** Σε συνεργασία με καθηγητές/τριες Ξένων Γλωσσών ας προσπαθήσουμε να μεταφράσουμε το χωρίο (Εβρ. 2,11) από τα ελληνικά στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά και το αντίθετο. Πώς εξηγείται η χρήση του όρου «αδέρφια»; **3)** Ακούγοντας το τραγούδι του Λάκη Χαλκιά «Είμαστε αδέρφια» (βλ. www.youtube.com/watch?v=oGsic1NXRHA) γράψτε πέντε λέξεις που σας έρχονται στον νου. Αφού ξανακούσετε το τραγούδι, γράψτε άλλες πέντε λέξεις. Στη συνέχεια, δημιουργήστε ένα μικρό κείμενο χρησιμοποιώντας τις λέξεις σας. **4)** Με βάση τη λέξη «ο/η αδελφός/ή μου» καταγράψτε ομοιότητες και διαφορές (εξωτερικά χαρακτηριστικά, χαρακτήρας, συμπεριφορά, ενδιαφέροντα, ικανότητες κ.ά) κατηγοριοποιώντας τις απαντήσεις σας και συζητώντας πάνω σε αυτές. **5)** Έρευνα: Εντοπίστε, χωρισμένοι σε ομάδες, βιβλικά κείμενα από την Παλαιά και Καινή Διαθήκη που αφορούν αδελφικές σχέσεις και απαντήστε στα παρακάτω ερωτήματα: α. Ποια χαρακτηριστικά έχουν αυτές οι αδελφικές σχέσεις; β. Ποια προβλήματα υπάρχουν και πώς επιλύονται; γ) Ποιος είναι ο

ρόλος των γονιών; Παρουσιάστε το υλικό της έρευνάς σας στην ολομέλεια της τάξης.

2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: Με αφορμή τη φράση «Σώμα του Ανθρώπου-Σώμα της Εκκλησίας» ας κάνουμε δημιουργικές συνδέσεις-μεταφορές και αλληγορίες. Παρουσιάστε και εξηγήστε τρεις τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να συνδεθούν αυτές οι δυο φράσεις. Τι παρατηρούμε; Καταγράψτε τα ευρήματά σας.

A) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αφού διαβάσουμε το κείμενο «Σώμα που λειτουργεί με όλα τα μέλη» (σελ. 7), εστιάζουμε στον συσχετισμό της φράσης «Σώμα του Ανθρώπου» με την αντίστοιχη «Σώμα της Εκκλησίας». Το ανθρώπινο σώμα έχει πολλά μέλη – όργανα (κεφάλι, χέρια, πόδια, καρδιά, νεφρά κ.ά) που λειτουργούν αρμονικά και αυτό το σώμα είναι ενιαίο. Έτσι, και εμείς οι χριστιανοί είμαστε μέλη (κληρικοί και λαϊκοί) του ενός Σώματος του Χριστού που είναι αδιάσπαστα ενωμένο με την κεφαλή δηλ. τον Χριστό. Όλοι γινόμαστε με το βάπτισμα στο όνομα της Αγίας Τριάδος - ανεξάρτητα από το φύλο, την εθνικότητα και την καταγωγή – ένα με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Με το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας κοινωνώντας από το Άγιον Ποτήριο ενωνόμαστε με τον Χριστό και με τους αδελφούς μας. Συσχετίζοντας μεταφορικά και αλληγορικά τις δυο φράσεις, παρουσιάζουμε τρεις τρόπους:

- Ο άνθρωπος είναι ψυχοσωματική οντότητα και οφείλει να προσέχει για τη σωματική και πνευματική υγεία του. Έτσι, και τα μέλη της Εκκλησίας (κληρικοί-λαϊκοί) οφείλουμε να διαφυλάττουμε αληθινή την πίστη μας και να έχουμε σωματική, πνευματική και ψυχική υγεία καταπολεμώντας τα πάθη μας.
- Το ανθρώπινο σώμα, αν και έχει πολλά μέλη, είναι ενιαίο και αδιάσπαστο. Έτσι, και εμείς ως μέλη του Σώματος του Χριστού (της Εκκλησίας), καλούμαστε να αγωνιζόμαστε για την ενότητα της εκκλησίας χωρίς διακρίσεις ή ανταγωνισμούς.
- Τα μέλη του ανθρώπινου σώματος δε λειτουργούν ανταγωνιστικά, αλλά το ένα στηρίζει την ομαλή λειτουργία του άλλου οργάνου. Έτσι, και οι χριστιανοί ως μέλη της Εκκλησίας καλούμαστε να βοηθάμε και να φροντίζουμε τον άλλον (κυρίως τον πάσχοντα συνάνθρωπό μας).

Παρατηρούμε ότι το Σώμα του Ανθρώπου και το Σώμα της Εκκλησίας λειτουργούν παράλληλα με τον ίδιο τρόπο και συνεπώς έχουμε την ευθύνη να συμβάλλουμε με τη ζωή και το έργο μας στην ομαλή λειτουργία και των δύο σωμάτων (ανθρώπινου και εκκλησιαστικού). Ο άνθρωπος έχει την ευθύνη να προστατεύει και να συντηρεί με υγιή τρόπο όλα τα μέλη του σώματός του, όπως και ο κάθε πιστός ως μέλος της Εκκλησίας έχει την ευθύνη να βιώνει μια αγαπητική και αδελφική σχέση με τα υπόλοιπα μέλη της εκκλησιαστικής κοινότητας.

B) ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΥΜΕ – ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΕΠΙΠΛΕΟΝ: **1)** Χωριστείτε σε ομάδες και αποδώστε μια σκηνή, χρησιμοποιώντας λόγο και κίνηση, που σχετίζεται με τη φράση «Είμαστε ένα σώμα, μια ψυχή». **2)** Ακούστε το χριστιανικό τραγούδι «Είμαστε από το Σώμα σου Χριστέ τα μέλη σου» (βλ. www.youtube.com/watch?v=wlo9mZwBVkk) και γράψτε πέντε λέξεις που σας έρχονται στον νου. Αφού ξανακούσετε το τραγούδι, γράψτε άλλες πέντε λέξεις. Στη συνέχεια, δημιουργήστε ένα μικρό κείμενο χρησιμοποιώντας τις λέξεις σας. **3)** Δημιουργήστε ένα πόστερ με φωτογραφίες που εκφράζουν το πνεύμα αδελφότητας και ενότητας μεταξύ των ανθρώπων βάζοντας τις κατάλληλες λεζάντες.

3^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: Ας δημιουργήσουμε έναν εννοιολογικό χάρτη με θέμα «Η Ορθόδοξη Εκκλησία σήμερα».

A) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πριν προχωρήσουμε στη δημιουργία του «εννοιολογικού χάρτη», παραθέτουμε βασικά στοιχεία για την Ορθόδοξη Εκκλησία στον σημερινό κόσμο.

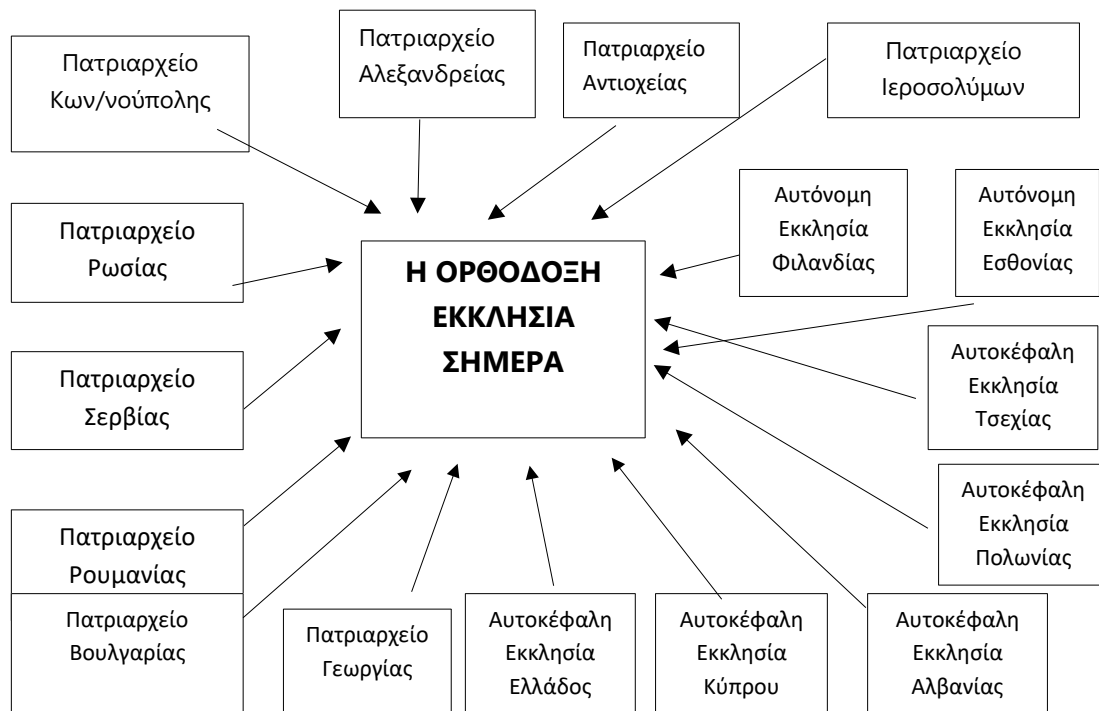
- Η παρουσία της Ορθόδοξης Εκκλησίας είναι έντονη σχεδόν σε όλα τα μέρη του κόσμου και οι Ορθόδοξοι αγγίζουν περίπου τα 270 εκατομμύρια. Ένα μεγάλο ποσοστό πιστών της υπάρχει, κυρίως, στην Ανατολική Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή.
- Η Ορθόδοξη Εκκλησία έχει πνευματική, κοινωνική και πολιτιστική παρουσία στη Βόρεια, Κεντρική & Δυτική Ευρώπη, την Ασία, την Αφρική, τη Βόρεια & Κεντρική Αμερική και την Αυστραλία με τη δυναμική δραστηριοποίηση της Ορθόδοξης διασποράς.
- Στα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι Ορθόδοξοι είναι λιγότεροι (αριθμητικά) σε σχέση με τους Ρωμαιοκαθολικούς και τους Προτεστάντες, ενώ πλειονότητα αποτελούν στην Ελλάδα, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Κύπρο.
- Η Ορθόδοξη Εκκλησία συγκροτείται από τα τέσσερα «πρεσβυγενή» Πατριαρχεία (Κωνσταντινουπόλεως, Ιεροσολύμων, Αλεξανδρείας και Αντιοχείας), ενώ αργότερα έχουμε τη σύσταση των νεότερων Πατριαρχείων που είναι (κατά χρονολογική σειρά):
- Πατριαρχείο Ρωσίας (1589), Πατριαρχείο Σερβίας (1920), Πατριαρχείο Ρουμανίας (1925), Πατριαρχείο Βουλγαρίας (1953) και Πατριαρχείο Γεωργίας (1990).
- Αυτοκέφαλες Εκκλησίες (οι ίδιες εκλέγουν τον Προκαθήμενό τους): Ελλάδα, Κύπρου, Αλβανίας, Πολωνίας, Τσεχίας, Σλοβακίας και Ουκρανίας (ανακηρύχθηκε στις 6/1/2019 και αναγνωρίζεται ως αυτοκέφαλη από το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και την Εκκλησία της Ελλάδας).

- Αυτόνομες Εκκλησίες (η εκλογή του Προκαθημένου επικυρώνεται από τον Οικουμενικό Πατριάρχη): Εσθονίας και Φιλανδίας.

Όταν αναφερόμαστε στην **Ορθόδοξη Εκκλησία**, οφείλουμε να έχουμε υπόψη μας τα παρακάτω:

- Η παρουσία της Ορθόδοξης Εκκλησίας σε όλα τα μέρη της υφηλίου είναι έμπρακτη εφαρμογή της εντολής του Χριστού: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος» (Μτθ 28,19).
- Οι κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες δεν απαρτίζουν μια συνομοσπονδία Εκκλησιών, αλλά τη Μια, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία.
- Η κάθε τοπική Ορθόδοξη Εκκλησία, που έχει ως κέντρο της λατρευτικής ζωής τη Θεία Ευχαριστία, είναι η εν τόπω φανέρωση της Μιας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας.
- Οι Ορθόδοξες Εκκλησίες (Πατριαρχεία /Αυτοκέφαλες /Αυτόνομες Εκκλησίες) συνδέονται με σχέση κανονικής εκκλησιαστικής κοινωνίας, διαφυλάσσουν τη συνοδικότητα και την εν Χριστώ ενότητα και εκφράζουν το οικουμενικό πνεύμα ως πιστότητα στη διδασκαλία και το θέλημα του Χριστού.
- Οι απανταχού Ορθόδοξες Εκκλησίες μεταφέρουν στον κόσμο έναν τρόπο ζωής, ο οποίος - σεβόμενος τις όποιες θρησκευτικές διαφοροποιήσεις - διασώζει την ιερότητα του ανθρωπίνου προσώπου από εθνικιστικές ή ρατσιστικές εξάρσεις, φανατισμούς, συγκρούσεις, καθώς και κινδύνους αλλοτρίωσής του.
- Οι Ορθόδοξες Εκκλησίες, παρά τις γεωγραφικές αποστάσεις και την ύπαρξη ορισμένων λατρευτικών ή διοικητικών διαφορών, ευρίσκονται σε εκκλησιαστική ενότητα και κοινωνία ευχόμενες «υπέρ της ειρήνης» όλου του κόσμου.

Με τον «**εννοιολογικό χάρτη**» φτιάχνουμε ένα διάγραμμα με το οποίο απεικονίζουμε γραφικά τις διάφορες έννοιες. Ένας τύπος εννοιολογικού χάρτη είναι ο λεγόμενος **τύπος «αράχνης»**. Δηλαδή, τοποθετούμε το κεντρικό θέμα (πχ. η Ορθόδοξη Εκκλησία) στο κέντρο του χάρτη και τα επιμέρους θέματα (Πατριαρχεία, Αυτοκέφαλες και Αυτόνομες Εκκλησίες) τοποθετούνται περιμετρικά δημιουργώντας έναν ιστό παρόμοιο με τον ιστό της αράχνης.

Β) ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΥΜΕ – ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΕΠΙΠΛΕΟΝ: 1) Βρείτε στο διαδίκτυο ([πχ. https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B5%CE%B3%CE%AC%CE%BB%CE%B5%CF%82_%CE%B8%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%BA%CE%B5%CE%AF%CE%B5%CF%82](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B5%CE%B3%CE%AC%CE%BB%CE%B5%CF%82_%CE%B8%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%BA%CE%B5%CE%AF%CE%B5%CF%82)) ευρωπαϊκούς ή παγκόσμιους χάρτες που απεικονίζουν την παρουσία των μεγάλων θρησκειών. Τοποθετήστε χρωματιστές καρφίτσες (ένα χρώμα για κάθε θρησκεία) στον χάρτη. Τι συμπεραίνετε για την παρουσία του Χριστιανισμού παρατηρώντας τον χάρτη; Παρουσιάστε τα συμπεράσματά σας στην ολομέλεια της τάξης. **2)** Ως ορθόδοξος χριστιανός απευθυνόμενος στους ευρωπαίους πολίτες γράφω, μέσω twitter, ένα μήνυμα για τον ρόλο της Ορθοδοξίας στη σύγχρονη Ευρώπη. **3)** «Ορθόδοξη Εκκλησία και Ενωμένη Ευρώπη». Χωριστείτε σε ομάδες και απαντήστε στο ερώτημα: «Πώς μπορεί η Ορθόδοξη Εκκλησία να συμβάλει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ενότητας και αλληλεγγύης;». Στη συνέχεια παρουσιάστε τις απόψεις σας στην ολομέλεια της τάξης. **4)** Πώς αντιλαμβάνεστε την άποψη του μεγάλου Άγγλου ποιητή και θεατρικού συγγραφέα Τόμας Στερνς Έλιοτ (1888-1965): «Δεν πιστεύω ότι ο πολιτισμός της Ευρώπης θα μπορούσε να επιβιώσει ύστερα από μια ολοκληρωτική εξαφάνιση της χριστιανικής πίστεως». **5)** Αντιγνωμία μεταξύ δυο πολιτών: «Ανταποκρίνεται η Ορθόδοξη Εκκλησία στις πνευματικές και κοινωνικές ανάγκες των σημερινών ανθρώπων του 21ου αιώνα;».

4^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: Με αφορμή την Ορθόδοξη διασπορά ας την χαρτογραφήσουμε σε μορφή πόστερ (ή ηλεκτρονικά), όπου θα αποτυπώνονται γεωγραφικά οι περιοχές με τις Ορθόδοξες Εκκλησίες, την Ορθόδοξη διασπορά και τα Ορθόδοξα κέντρα.

A) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πριν χαρτογραφήσουμε την Ορθόδοξη διασπορά σε πόστερ ή ηλεκτρονικά, δίνουμε το περιεχόμενο των όρων: Ορθόδοξη Εκκλησία, Ορθόδοξη διασπορά και Ορθόδοξα κέντρα.

- **Ορθόδοξη Εκκλησία** είναι το σύνολο των αυτοκέφαλων και αυτόνομων Χριστιανικών Εκκλησιών που διοικούνται συνοδικά, έχουν αποδεχτεί τις αποφάσεις των εννιά πρώτων Οικουμενικών Συνόδων και παραμένουν σε πλήρη εκκλησιαστική κοινωνία μεταξύ τους έχοντας ως θεμέλιο την πίστη στον Ιησού Χριστό και τους Αποστόλους Του μέσω της συνεχούς αποστολικής διαδοχής.

- Η **Ορθόδοξη Εκκλησία** περιλαμβάνει σήμερα τα τέσσερα «πρεσβυγενή» Πατριαρχεία: το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το Πατριαρχείο Αντιοχείας και το Πατριαρχείο των Ιεροσολύμων, καθώς και τα νεότερα Πατριαρχεία: το Πατριαρχείο Ρωσίας [1589], το Πατριαρχείο της Σερβίας [1920], το Πατριαρχείο της Ρουμανίας [1925], το Πατριαρχείο της Βουλγαρίας [1953] και το Πατριαρχείο της Γεωργίας (1990). Επίσης, περιλαμβάνει τις Αυτοκέφαλες Εκκλησίες: Κύπρου, Πολωνίας, Ελλάδος, Αλβανίας, Τσεχίας, Σλοβακίας και Ουκρανίας, καθώς και τις Αυτόνομες Εκκλησίες: Εσθονίας και Φινλανδίας. Ο αριθμός των Ορθοδόξων ανά τον κόσμο ανέρχεται περίπου στα 270 εκατομμύρια πιστών.

- Με τον όρο «**Ορθόδοξη διασπορά**» εννοούμε το φαινόμενο των μετακινήσεων που εμφανίστηκε μέσα στους κόλπους της Εκκλησίας μας, κατά τον 19ο και τον 20ο αιώνα. Μετά την Οκτωβριανή επανάσταση (1917) στη Ρωσία, και αργότερα με τους διάφορους πολέμους και καταστροφές, χριστιανοί Ορθόδοξοι που προέρχονταν από διάφορες περιοχές κυρίως της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής, εγκαταστάθηκαν σε νέες πατρίδες: κυρίως Ευρώπη (Βόρεια, Κεντρική και Δυτική), Αμερική, αλλά και στην Αυστραλία. Εκεί οι χριστιανοί οργανώθηκαν σε κοινότητες, δημιούργησαν τοπικές ενορίες και νέα ορθόδοξα κέντρα. Σήμερα υπάγονται στη δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου τα παρακάτω **νεότερα κέντρα**:

- Η Αρχιεπισκοπή Αμερικής
- Η Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας
- Η Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας
- Η Μητρόπολη Γαλλίας
- Η Μητρόπολη Γερμανίας
- Η Μητρόπολη Αυστρίας

- Η Μητρόπολη Σουηδίας
- Η Μητρόπολη Βελγίου
- Η Μητρόπολη Νέας Ζηλανδίας
- Η Μητρόπολη Ελβετίας
- Η Μητρόπολη Ιταλίας
- Η Μητρόπολη Τορόντο
- Η Μητρόπολη Παναμά
- Η Μητρόπολη Μπουένος Άιρες
- Η Μητρόπολη Χονγκ Κονγκ
- Η Μητρόπολη Σιγκαπούρης
- Η Μητρόπολη Κορέας
- Η Μητρόπολη Ισπανίας και Πορτογαλίας.

(για περισσότερα βλ. <http://blogs.sch.gr/kglarou/files/2017/01/%CE%92%CE%98-l.i-%CE%9F%CF%81%CE%B8%CF%8C%CE%B4%CE%BF%CE%BE%CE%B5%CF%82-%CE%95%CE%BA%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CF%83%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CE%9F%CF%81%CE%B8%CF%8C%CE%B4%CE%BF%CE%BE%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%83%CF%80%CE%BF%CF%81%CE%AC-%CE%91%CF%86%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%91%CF%83%CE%AF%CE%B1-%CE%91%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%91%CF%85%CF%83%CF%84%CF%81%CE%B1%CE%BB%CE%AF%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%9F%CF%81%CE%B8%CF%8C%CE%B4%CE%BF%CE%BE%CE%B1-%CE%BA%CE%AD%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%B1.pdf>).

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως ως κορυφαία πνευματική και εκκλησιαστική πυξίδα της Ορθοδοξίας συμβάλει ποικιλοτρόπως στη διαμόρφωση της ταυτότητας της ομογένειας επιτρέποντας στις τοπικές μητροπόλεις να δημιουργήσουν ομοιόμορφους κανονισμούς λειτουργίας στις κοινότητες, ταυτίζοντας την έννοια της κοινοτικής με την ενοριακή οργάνωση. Η ελληνορθόδοξη διασπορά έχει πρωταρχικό μέλημα την οργάνωση της κοινότητας, ώστε τα μέλη της να διαφυλάξουν την ορθόδοξη πίστη και την ελληνικότητα με στόχο τη συνέχεια και τη διατήρηση της ταυτότητας.

Συμπερασματικά, η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι παρούσα (είτε ως πλειονότητα ή μειονότητα πιστών) σε ολόκληρο τον κόσμο με την ακόλουθη **γεωγραφική κατανομή**:

- Ορθόδοξες εκκλησίες που υπάρχουν σε Ευρώπη, Ασία, Αυστραλία, Αμερική Τουρκία, Δωδεκάνησα και υπάγονται στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως
- Ορθόδοξες εκκλησίες που υπάρχουν στην Αφρική και υπάγονται στο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας
- Ορθόδοξες εκκλησίες που υπάρχουν στη Συρία, Λίβανο, Αραβία και υπάγονται στο Πατριαρχείο Αντιοχείας

- Ορθόδοξες εκκλησίες που υπάρχουν σε Ιορδανία και Παλαιστίνη και υπάγονται στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων
- Τα νεότερα Πατριαρχεία: Βουλγαρίας, Γεωργίας, Ρουμανίας, Ρωσίας, Σερβίας
- οι Ορθόδοξες Αυτοκέφαλες Εκκλησίες: Αλβανίας, Ελλάδας, Κύπρου, Πολωνίας, Τσεχίας, Σλοβακίας και Ουκρανίας
- οι Αυτόνομες Εκκλησίες: Εσθονίας και Φιλανδίας.

Με βάση τα παραπάνω χαρτογραφούμε σε μορφή πόστερ (ή ηλεκτρονικά) τις γεωγραφικές περιοχές με τις Ορθόδοξες Εκκλησίες, την Ορθόδοξη διασπορά και τα Ορθόδοξα κέντρα.

B) ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΥΜΕ – ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΕΠΙΠΛΕΟΝ: **1)** Εξηγήστε τη φράση: «η Ορθόδοξη Εκκλησία στη διασπορά αποτελεί σύμβολο ενότητας του ανά την οικουμένη Ελληνισμού». **2)** Παρακολουθήστε το ντοκιμαντέρ της ΕΡΤ3 «Διασπορά: Κάιρο – Αλεξάνδρεια» (βλ. www.youtube.com/watch?v=NLvyObaL630) και γράψτε ένα μικρό άρθρο για την παρουσία και τον ρόλο του ορθόδοξου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στη μουσουλμανική Αίγυπτο. **3)** Φανταστείτε ότι ένας ορθόδοξος συμπατριώτης μας από ένα ορθόδοξο κέντρο του εξωτερικού έρχεται για λίγες μέρες στην Ελλάδα. Τι ερωτήσεις θέλετε να κάνετε στον επισκέπτη μας για τη θρησκευτική ζωή, για τα ήθη και για τα έθιμα των Ελλήνων που ζουν στο εξωτερικό; **4)** «Ατελιέ»: Δημιουργήστε μια ζωγραφιά ή κολλάζ εμπνευσμένο από την παρουσία της Ορθοδοξίας στη διασπορά. **5)** Χωριστείτε σε ομάδες και απαντήστε στα παρακάτω ερωτήματα: α. Μπορεί και πώς να αποτραπεί η αφομοίωση των Ορθοδόξων της διασποράς από τις τοπικές κοινωνίες; β. Ποιες είναι, κατά τη γνώμη σας, οι αρνητικές επιπτώσεις από μια τέτοια εξέλιξη; Στη συνέχεια παρουσιάστε και συζητήστε τις απόψεις σας στην ολομέλεια της τάξης. **6)** Χωριστείτε σε ομάδες και φτιάξτε ένα πόστερ που θα αποτυπώνει τα παρακάτω:

- μια ελληνορθόδοξη Εκκλησία στο εξωτερικό (πχ. στο Σαντιάγκο)
- το όνομα της Εκκλησίας και της χώρας στην οποία υπάρχει
- Πότε ιδρύθηκε; Ποιοι είναι οι κτήτορες;
- Πώς προέκυψε η παρουσία των ορθοδόξων Ελλήνων σε αυτή τη χώρα;
- Πώς είναι οργανωμένη η ελληνορθόδοξη κοινότητα; Ποιο είναι το έργο της; **7)** Προσπαθήστε να εξηγήστε πώς κατάφερε η Ορθόδοξη Εκκλησία να σταθεί πνευματικά και εκκλησιαστικά όρθια σε κράτη με αθεϊστικές ιδεολογίες ή πολυθρησκευτικές παραδόσεις.

5^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: Δημιουργήστε ανά ομάδες μια ψηφιακή παρουσίαση με θέμα τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της Ορθοδοξίας και παρουσιάστε την στους/τις συμμαθητές/τριές σας.

A) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Διαβάζοντας το κείμενο «Η αυτοσυνειδησία της Ορθόδοξης Εκκλησίας» (σελ. 10) και την ιστοσελίδα (βλ.

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-B126/498/3244,13176/>)

παραθέτουμε τα παρακάτω **ιδιαίτερα γνωρίσματα** της Ορθοδοξίας:

- Η Ορθοδοξία (από το ορθή + δόξα = γνώμη, άποψη) είναι η ορθή και αληθινή πίστη στον Θεό που σαρκώθηκε στο πρόσωπο του Θεανθρώπου Χριστού
- Σύσταση και διοίκηση της Εκκλησίας με κέντρο την ευχαριστιακή σύναξη όπου προεξάρχει ο επίσκοπος
- Η Ορθόδοξη Εκκλησία ως ιστορική συνέχεια της αρχαίας Εκκλησίας, των Αποστόλων, των Αγίων και των Πατέρων
- Η Ορθόδοξη Εκκλησία εκφράζει την ενότητα και καθολικότητά της εν Συνόδω
- Η Ορθόδοξη ασκητικότητα ως κύριο γνώρισμα της μοναστικής ζωής, αλλά και της ζωής των χριστιανών που ζουν μέσα στον κόσμο
- Η τιμή των αγίων (αντρών και γυναικών) αποτελεί συνέχεια της τιμής προς τους μάρτυρες της πρωτοχριστιανικής Εκκλησίας. Κάθε πιστός μπορεί να γίνει κατά χάριν άγιος
- Οι ορθόδοξες Αυτοκέφαλες Εκκλησίες δεν αποτελούν συνομοσπονδία Εκκλησιών, αλλά τη Μια, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία
- Η ορθόδοξη πνευματικότητα θεμελιώνεται στο γεγονός της Ανάστασης του Χριστού και της Πεντηκοστής, όπου δόθηκε η πλούσια χάρη του Αγίου Πνεύματος στους ανθρώπους. Αυτό το Άγιο Πνεύμα μας μεταμορφώνει και μας καθοδηγεί στη Βασιλεία του Θεού, εφόσον γίνουμε αληθινοί κοινωνοί Του.

Με βάση τα παραπάνω προχωρούμε στην ψηφιακή παρουσίαση του θέματος «τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της Ορθοδοξίας» στην ολομέλεια της τάξης. Μια μορφή της ψηφιακής παρουσίασης είναι το **power point** με το οποίο μπορούμε να δημιουργήσουμε άλμπουμ φωτογραφιών, γραφικά, διαδραστικά βίντεο ή μαθήματα, ψηφιακά παιχνίδια (κουίζ, σταυρόλεξο κ.ά), video ή και απλές παρουσιάσεις.

B) ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΥΜΕ – ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΕΠΙΠΛΕΟΝ: 1) Δείτε στο Φωτόδεντρο και συμπληρώστε το σταυρόλεξο με θέμα «τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Ορθοδοξίας» (βλ. <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3812>).

2) «Ατελιέ»: Δημιουργήστε μια ζωγραφιά ή κολλάζ εμπνευσμένο από τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της Ορθοδοξίας και παρουσιάστε την εργασία σας στην ολομέλεια της τάξης.